

Obsah

Úvod	7
Pro koho jsou určena tato skripta	7
Volba programovacího jazyka	7
Jak je to podáno	8
Co skripta obsahují	9
Co je účelem skript	9
Jak skripta číst	9
Uznání	9

ÚPLNÉ ZÁKLADY..... 11

Co to jsou proměnné, co to je program	12
Jak naplním proměnnou?	14
“nic” není 0	14
Konstanty	15
Program	15

Program je sekvence příkazů	16
-----------------------------	----

Základní triky	17
----------------	----

Větvení (IF)	20
IF s jednou větví	22
Vkládání IF do sebe	24

Opakování (cyklus FOR)	28
------------------------	----

Pole (ARRAY)	30
Trik s velikostí pole	31
Délka pole musí být pevná	31

Opakování (cyklus WHILE)	32
--------------------------	----

Procedury a funkce	36
Standardní procedury a funkce	36
Výroba vlastních funkcí a procedur	38
Dělejte si programy	42

CO VŠE K PROGRAMU PATŘÍ 43

Trest pravidel - Základní zásady programování	43
Účel programování	45

Styl zápisu programu	53
Základní zásady správného programování	53
Jeden kontext	53
Jedna úroveň viditelnosti	54
Čitelnost	56
Členění programu na procedury	60
Kopírování versus procedury	61
Operace nad daty	61

Frekvence změn	61
----------------	----

Falešné procedury	61
-------------------	----

Doporučení	62
------------	----

ZÁKLADY 63

Program	64
Příkaz “program”	64
Příkaz “uses”	64
Hlavní “begin - end.”	64
Deklarace a příkazy programu	65
Deklarátor “label”	65
Deklarátor “const”	65
Deklarátor “type”	65
Deklarátor “var”	65
Deklarátory “procedure” a “function”	65

Proměnné a konstanty	66
Celočíselné proměnné	66
Racionální proměnné	67
Textové proměnné	69
Logické proměnné	71
Ukazatele	72
Normální ukazatel	72
Universální ukazatel	72
Speciální textový ukazatel	73

Výrazy	74
Operandy a operátory	74
Číselné výrazy	75
Relace	75
Logické výrazy	76
Další výrazy a typy	77
Textové výrazy	77
Bitové operace	77
Hexadecimální konstanty	79

Podmíněné příkazy	80
Rozkok (CASE)	80

Pole (ARRAY)	83
Příklad s vícerozměrným polem	85

Cykly	87
FOR (i v opačném směru)	87
WHILE a REPEAT	90
Porovnání	92

Práce s klávesnicí a textovou obrazovkou	94
Klávesnice	94
Čtení řádku	94
Obvyklé potíže	95
Přímé čtení znaku	95

Textová obrazovka	96	Oprava a výmaz v souboru	138
SLOŽITĚJŠÍ PRVKY.....	99	Oprava v souboru.....	138
Typy a proměnné.....	100	Změna záznamu	139
Záznamy	101	Rozbor procedury	141
Příklad	103	Úvahy o rychlosti a efektivitě.....	143
Úkol.....	107	Výmaz v souboru	146
Konstrukce WITH	107	Třídění souboru (indexovaný soubor)	147
Zrady a triky	108	Zvláštnosti souborů	148
Soubory	111	Zvláštnost pascalských souborů	148
Co to je soubor	111	Soubory a proudy	149
Společné prvky	114	PŘÍKLADY	151
Assign	114	Menu	151
Reset.....	115	Schéma	151
Rewrite.....	115	Výpis programu.....	153
Close	115	Parametry a globální proměnné.....	155
IOResult.....	115	Pružnost.....	155
Eof.....	116	DOKUMENTACE.....	157
Typový soubor	116	Uživatelská dokumentace	158
Deklarace	117	Přívětivost.....	158
Read	117	Čeština a srozumitelnost.....	158
Write	117	Rychlé informace a nepotřebné	
Příklad I.	117	informace.....	159
Číslování záznamů	119	Grafika	159
FileSize	119	Účel dokumentace a její obsah	160
Seek.....	120	Účel programu.....	160
FilePos	120	Instalace	160
Příklad II.....	120	Návod	161
Úkol.....	122	Manuál pro běžné používání	162
Textový soubor	123	Speciální (autorisované) používání	163
Text	124	Navazující vědomosti	164
Write	124	Složitost dokumentace má být úměrná	
Writeln	124	složitosti programu	164
Read	124	Forma dokumentace.....	166
Readln.....	124	Uživatelská dokumentace ve formě	
Eoln.....	124	brožury.....	166
Append	125	Uživatelská dokumentace ve formě	
Výhody a nevýhody textových souborů	125	textového souboru.....	166
Bajtový soubor	125	Uživatelská dokumentace ve formě	
Otevření a uzavření	125	hypertextu.....	166
Zápis.....	125	Uživatelská dokumentace ve formě	
Čtení.....	126	náповědy	166
Přehled příkazů pro soubory.....	127	Souvislost výkladu	167
Hledání v souboru	128	Čitelnost, zřetelnost.....	167
Logické a programové schéma	128	Paralelnost	167
Hledání záznamu (a zpětné sledování)	128		
Předpokládaná větev	130		
Odčinění.....	131		
Hledání záznamu (vlastní hledání)	132		
Hledání záznamu (jak se dělá			
přívětivost)	134		

Náklady	167	Strukturogram jako pomůcka pro tvorbu programu + jedna zvláštnost pascalských souborů	182
Zdraví	167	Strukturogramy (Nassi—Schneiderman).....	185
Distribuce	167	Grafy volání procedur	186
Dostupnost	168	Datové popisy	189
Vyhledání	168	Datové strukturogramy	189
Postup získání znalostí	168	Datový model	190
Přehlednost.....	169	Speciální prostředky.....	191
Pohotovost	169	Struktura menu.....	191
Skladovatelnost.....	169	Závěr.....	192
Autorská dokumentace.....	170		
Komponenty autorské dokumentace v programu	170		
Indentace	170		
Názvy proměnných.....	170		
Poznámky u proměnných.....	171		
Poznámky u příkazů	171		
Poznámky u funkcí a procedur	172		
Poznámky u souborů a seznamy procedur	172		
Samostatný text autorské dokumentace	173		
Grafické prostředky dokumentace.....	175		
Strukturogramy (Jackson)	175		
Pojmenování komponent a modifikace zápisu	177		
Základní pravidla pro psaní strukturogramů.....	180		
Strukturogram jako dokumentace již existujícího programu.....	181		
		PŘÍLOHY	193
		Kódy znaků.....	194
		Klávesnice.....	194
		Řada funkčních kláves.....	194
		Číslicová řada.....	195
		Horní řada písmenek.....	195
		Prostřední řada písmenek.....	196
		Dolní řada písmenek	196
		Speciální znaky	197
		Jednoduché kódy	197
		Dvojitě kódy	199
		Témata pro samostatnou tvorbu programů.....	201

Volba programovacího jazyka

Výběr programovacího jazyka byl těžký. Jazyk Pascal vznikl jako prostředek pro výuku programování. Pascal má strukturovanou podobu na úrovni, proto obsahuje vhodné prostředky pro dobré strukturování programů a skrze neobsahuje prostředky pro řízení složitých zisků tvorby programu.

Pascal umožnil vysvětlit se na programování, protože většina pracovních vedlejších činností je automatizována. V současné době se většina programů v programovacím jazyce C, převládá řešení v C++. Přesto si nemyslím, že je dobré učít se programování přímo v C++. Za lepší řešení považuji využití se programování na Pascalu a teprve po získání základních pojmů se učít jazyk programovací